

Zielone kontrole – co nowego po 1 stycznia 2022 r.?

Z początkiem roku zaczął obowiązywać zapis uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego, zakazujący używania kotłów grzewczych starszych niż 10 lat lub nieposiadających tabliczki znamionowej. Podczas prowadzonych na terenie Bierunia „zielonych kontroli” Strażnicy Miejscy wraz z urzędnikami z Wydziału Ochrony Środowiska sprawdzają czy zapis ten jest przestrzegany.

Czym są „zielone kontrole”? Co sprawdzą osoby kontrolujące? Z jakimi skutkami można się liczyć, gdy zostaną stwierdzone nieprawidłowości? Na te pytania odpowiada **Krzysztof Waligóra, Komendant Straży Miejskiej w Bieruniu:**

Z czego wynikają kontrole prowadzone przez Straż Miejską i Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami?

Kontrole prowadzimy regularnie już od 2020 r. Wcześniej także je prowadziliśmy, w przypadkach zgłoszeń ze strony mieszkańców. Prowadzone są one na podstawie art. 379 Prawa ochrony środowiska, który zakłada, że burmistrz lub prezydent miasta sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością tych organów. Każdy z pracowników dokonujących kontroli ma stosowne upoważnienie wystawione przez Burmistrza Miasta Bierunia, zezwalające na dokonywanie takich kontroli. Na żądanie osoby kontrolowanej, mamy obowiązek upoważnienie takie okazać.

Czy mieszkaniec ma prawo nie wpuścić osób dokonujących kontroli?

Zdecydowanie odradzam takie postępowanie. Osoba, która udaremnia lub utrudnia kontrolę w zakresie ochrony środowiska, popełnia, w myśl art. 225§1 kodeksu karnego przestępstwo. W przypadkach takich zobowiązani jesteśmy do wezwania na miejsce policji. Warto podkreślić, że ewentualne nieprawidłowości,

które chcielibyśmy ukryć udaremniając kontrolę, stanowią wykroczenie. Są więc czynem zdecydowanie mniej poważnym w skutkach, niż ewentualne przestępstwo, za jakie możemy odpowiadać.

Jakie uprawnienia mają osoby dokonujące kontroli?

Osoby wykonujące kontrolę z zakresu ochrony środowiska mają prawo do:

- wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 na pozostały teren;
- przeprowadzania badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;
- żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

Na co zwracają uwagę osoby dokonujące kontroli?

Zwracamy uwagę przede wszystkim na to, jakie źródło ciepła wykorzystywane jest na terenie nieruchomości, co jest w tym piecu spalane, czy na terenie nieruchomości prawidłowo zagospodarowuje się wytworzone odpady i czy są one segregowane.

Co zmieniło się w tych kontrolach po 1 stycznia 2022 r.?

Początek tego roku jest datą bardzo ważną. Od tego czasu w ramach kontroli sprawdzamy, czy mieszkańcy przestrzegają zapisów tzw. uchwały antysmogowej województwa śląskiego. Zgodnie z zapisami tego dokumentu nie wolno już używać instalacji eksploatowanych powyżej 10 lat od daty ich produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej. Pamiętajmy jednak, że wiek pieca liczymy od momentu wejścia w życie uchwały antysmogowej, czyli od 2017. W praktyce nie

można zatem używać pieców wyprodukowanych w 2006 i starszych oraz oczywiście tych bez tabliczki znamionowej. Terminy te są narzucone przez Sejmik Województwa Śląskiego i obowiązują na terenie całego województwa, nie tylko na terenie naszej gminy.

Co jeśli mój piec nie ma tabliczki znamionowej?

Każdy piec powinien taką tabliczkę posiadać. Jeśli jest ona nieczytelna, zatarta itp. można zwrócić się do producenta pieca z prośbą o wysłanie duplikatu tabliczki. Zdecydowanie odradzamy jakąkolwiek ingerencję w treść tabliczki, jej samowolne zmienianie czy podrabianie. Czyny takie również należy interpretować w kategorii przestępstwa.

Czy w przypadku ujawnionych nieprawidłowości grozi mi mandat?

Tak jak wspomniałem wcześniej, zdecydowana większość ujawnionych podczas kontroli nieprawidłowości traktowana jest jako wykroczenie. Każda taka sytuacja zakończyć się może pouczeniem, mandatem karnym lub skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu. Podczas naszych kontroli stawiamy jednak głównie na edukację. W przypadku ujawnionych nieprawidłowości osoba kontrolowana ma wyznaczony czas na ich usunięcie. Są jednak pewne sytuacje, w których trudno zakończyć kontrolę na pouczeniu. Jeśli ujawnimy np. spalanie odpadów w piecu, używanie niewłaściwego paliwa lub używanie niezgodnego z uchwałą antysmogową pieca to sprawca takiego wykroczenia musi liczyć się z nałożeniem mandatu. Czynności takie są po prostu uciążliwe dla innych, a wszystkim nam chyba zależy na tym, aby oddychać czystym powietrzem.

Kontrolujący sprawdzą m.in. jaki rodzaj paliwa jest używany.

Przypomnijmy raz jeszcze czym nie wolno palić w piecu.

Uchwała antysmogowa, oprócz obowiązków wynikających z użytkowania właściwego źródła ciepła, zabroniła także używania pewnego rodzaju paliwa. Zabronione jest spalanie w piecu:

- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
- paliwa, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%,
- biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Od 2017 r. paliwa takie nie powinny być w ogóle sprzedawane, a przedsiębiorcy, którzy nadal by to robili, narażają się na ogromne kary. Pamiętajmy także, że osoba sprzedająca nam węgiel lub inne paliwo ma obowiązek przekazać nam certyfikat jakości paliwa. Zawsze żądajmy takiego dokumentu. Jest on przydatny np. podczas dokonywanych przez nas kontroli.

Czy osoby, które teraz, po 1 stycznia 2022 r. wciąż używają

niewłaściwego pieca, w każdym przypadku muszą liczyć się z mandatem?

Nie. W wyjątkowych przypadkach osoba taka może zostać tylko pouczona. Są to jednak przypadki wynikające z zewnętrznych przesłanek, a nie czyjegoś zaniechania. Obowiązek wymiany pieca wprowadzony został już w 2017 r. i w tym czasie informacje o tym obowiązku były szeroko rozpowszechniane. Osoba, która nie poczyniła żadnych działań w tym zakresie, musi liczyć się z mandatem. I pierwsze mandaty zostały już wypisane. Podkreślić należy także, że nałożenie mandatu nie kończy sprawy. Sprawę traktujemy jako zakończoną dopiero wtedy, gdy piec zostanie wymieniony na zgodny z zapisami uchwały antysmogowej. Osoby, u których ujawniono nieprawidłowości w tym zakresie, muszą liczyć się z ponownymi kontrolami. Oczywiście, jak w przypadku każdego nałożenia mandatu, osoba może odmówić jego przyjęcia. Pamiętać jednak należy, że sprawa trafia wtedy obligatoryjnie do sądu.

Wspomniałem jednak, że są przypadki, w których stosujemy tylko pouczenia. Takie sytuacje w styczniu też już się zdarzyły. Trzymamy się tutaj rekomendacji wskazanych przez Śląski Związek Gmin i Powiatów, który wskazał, że przypadkami takimi są następujące sytuacje:

- osoba jest zapisana w programach wymiany pieców oferowanych przez samorządy, ale z uwagi na kolejki na rynku usług w tym zakresie termin wymiany się przeciąga.
- osoba poczyniła konkretne działania w zakresie wymiany pieca (już go kupiła, podpisała umowę z wykonawcą, podpisała umowę o podłączenie do istniejącej infrastruktury), ale z uwagi na sytuację od niej niezależną, nie został zachowany wskazany w uchwale termin.

Podkreślić jednak należy, że działania takie musiały zostać podjęte przed 2022 r. i właściciel pieca potrafi je udokumentować. Oczywiście i w tym przypadku mieszkaniec otrzymuje czas na wymianę pieca, po którym przeprowadzona zostanie ponowna kontrola.

Osobną grupę osób stanowią osoby ubogie i energetycznie ubogie. Karanie mandatami tych osób na pewno nie przybliży nas do wymiany przez nich pieca na ekologiczny. Oczywiście nie oznacza to, że taka osoba w ogóle nie będzie musiała wymieniać pieca. Udzielamy jej jednak informacji o możliwości zwrócenia się do MOPS-u czy do Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami w celu uzyskania dofinansowania. Pamiętać należy, że tzw. dodatek osłonowy jest zwiększony w przypadku osób, które swój dom ogrzewają węglem. Przeprowadzona w wyznaczonym czasie ponowna kontrola pokaże nam, jakie działania ta osoba podjęła.

WAŻNE!

Zmiany w programie CZYSTE POWIETRZE.

Wyższy poziom dofinansowania dla beneficjentów z najniższym miesięcznym dochodem na członka rodziny.

Przypominamy, że w Urzędzie Miejskim w Bieruniu działa punkt terenowy programu CZYSTE POWIETRZE, w którym urzędnicy pomogą w złożeniu wniosku i odpowiedzą na wszystkie pytania. Na spotkanie można umówić się telefonicznie:

- **(32) 708 09 85**
- **(32) 708 09 86**

Źródło: UM Bieruń